

УДК 338.001.36:656.07

JEL Classification F63, O12, O2, Q01

*Вікторія Петрівна Яновська, д.е.н., професор
(завідувач кафедри економіки, маркетингу та бізнес-адміністрування, Державний
університет інфраструктури та технологій)
ORCID ID 0000-0002-0648-3643*

*Андрій Медина
(здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, Державний
університет інфраструктури та технологій)*

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНИХ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

У статті викладено результати досліджень особливостей економічного розвитку транспортних підприємств в умовах цифровізації. Цифровізацію розглянуто як процес перебудови світової економіки в наслідок стійких технологічних змін, що спричиняють цифрові трансформації. Цифрові трансформації охоплюють технологічні досягнення в сфері аналітики даних, хмарних обчислень, штучного інтелекту, мобільних пристроїв. Використання широких цифрових можливостей передачі, зберігання та обробки інформації закладає засади формування принципово нового технологічного укладу. У свою чергу зміна технологічного укладу спричиняє зміну соціально-економічних систем, зокрема в їх інституційній, соціальній та економічній складових, та зміну соціально-економічних відносин між суб'єктами, включеними у процеси цифрового середовища. Такого роду трансформації формують новий тип економіки – цифрову економіку та обумовлюють контекст і визначають напрями розвитку компаній транспортно-логістичного сектору.

Залученість в обіг цифровізації всіх стейкхолдерів посилює динаміку та інтенсивність змін інтересів і потреб компаній, що діють на сучасному ринку транспортно-логістичних послуг. Перед компаніями постають важливі виклики, своєчасне подолання яких через вбудову цифрових інструментів і цифрове перетворення традиційних бізнес-моделей, дозволить здобути конкурентні переваги та зберегти сформовані позиції на національному та світовому ринках транспортних послуг. Тісний взаємозв'язок економічного розвитку та цифровізації стає однією із головних умов зростання національної та світової економік в найближчій прогнозованій перспективі. Окрім прямого підвищення продуктивності, яке отримують будь-які компанії, у тому числі і транспортні, від використання цифрових технологій щодо розвитку економіки є ланцюг непрямих переваг цифровізації, до ланок якого можна віднести: створення нових товарів і послуг, формування нового попиту, досягнення нової якості та цінностей, важливою ознакою яких є економія часу.

Ключові слова: економічний розвиток, цифровізація, трансформація, цифрові технології, економічний розвиток транспортних підприємств.

Постановка проблеми. Цифровізація суттєво впливає на економіку, сприяє розвитку підприємств, змінює ринок праці та є передумовою нових можливостей для

© Яновська В.П., Медина А.П., 2023

Збірник наукових праць ДУІТ. Серія «Економіка і управління», 2023. Вип. 53

створення робочих місць (Морозова К., 2020 [10]). Вплив цифровізації на робочі місця є суперечливим, але його дієвість несумнівна. До 2019 року (до пандемії COVID-19) існували песимістичні прогнози щодо обмеження резервів для створення нових робочих місць, скорочення зайнятості та стрімке зростання безробіття, при цьому у світі спостерігалось зростання зайнятості, хоча прогрес у скороченні світового безробіття не супроводжувався належними поліпшеннями якості робочих місць. Крім того у глобальному масштабі прогнозувалось, що відновлення призведе до чистого створення 100 мільйонів робочих місць у 2021 році та додаткових 80 мільйонів робочих місць у 2022 році; проте прогнозована зайнятість у 2021 році все не перевищуватиме докризового рівня і буде недостатньою для усунення відповідних прогалів (ІЛО, 2021 [4]). Окрім того, у 2022 році розпочата повномасштабна війна російською федерацією на території України, яка також внесла додаткові корективи та виклики для розвитку всіх сфер життя не лише нашої країни, а світу в цілому.

Згідно з оцінками, частка цифрової економіки у ВВП найбільших країн світу у 2030 році за умови реалізації форсованого сценарію розвитку досягне 50–60 %. В Україні цей показник, на думку експертів, може бути ще вищим і становити 65 % ВВП. У стратегії розвитку країн до 2030 року планується запровадження ряду технологій, які змінять світ, зокрема, Big data (BD) і хмарні технології, промисловий інтернет речей (ІоТ), штучний інтелект (AI), роботизація, дрони, кібернетизація людини, нейроінтерфейси, віртуальна реальність (VR), доповнена реальність (AR), змішана реальність (MR), гейміфікація, 3D-друк, біоінженерія, генно-модифіковані бактерії, нанотехнології, блокчейн, кібербезпека, значна частина яких і використовуватиметься в транспортній (автопілот, безпілотні автомобілі, керування транспортним потоком: камери спостереження, системи контролю трафіку; каршеринг) та логістичній (управління постачанням і автопарком, контроль за витратою палива, автоматизовані склади й інвентаризація, автоматизація доправлення вантажів, хмарні сервіси для автоматизації логістики) сферах (Фіщук В. та ін., 2019 [13]).

Дослідники-вчені бізнес-школи IMD (Швейцарія) застосовують термін «цифровий вихор» (Digital Vortex), щоб показати, як на перший погляд невеликі, а й іноді зовсім непомітні зміни, набираючи «вихрову» швидкість, перетворюються на величезні світові трансформації (IMD, 2021 [2]). Такі зміни розкривають нові можливості, з'являються знання та нова інформація, бізнес-моделі, які навіть не можна було уявити раніше. Відбувається трансформація навколишнього світу та життя людини. Сучасні процеси цифровізації – це лише початок, виграють ті, хто не боїться змінюватися та мислити масштабно.

Таким чином, стратегія цифровізації є основою сучасної діяльності, фундаментом бізнес-стратегії та рушійною силою економічного розвитку будь-якого підприємства.

Практичне значення статті полягає у розробці рекомендацій щодо економічного розвитку, управління бізнес-процесами транспортних компаній в умовах цифровізації. Дослідження ефективності впровадження цифрових технологій в економічну діяльність, формування механізму управління транспортними компаніями у цифровому середовищі, вибір методів адаптації системи управління до умов інноваційного розвитку, пошук пропозицій щодо удосконалення економічної безпеки є надзвичайно важливими проблемами, які мають розв'язувати сучасні суб'єкти господарювання в умовах кількісно-якісних змін спричинених трансформаційними процесами та розвитком цифрової економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В економічній літературі багато уваги приділяється дослідженню різних аспектів розвитку економіки в умовах цифровізації, у т.ч. спостерігається активізація пошуку шляхів її розвитку в Україні. Між тим стратегічні питання цифрової трансформації українських суб'єктів господарювання,

зокрема діючих на ринку транспортних послуг, для забезпечення їх подальшого економічного зростання в наукових працях залишаються не достатньо розкритим. Всі ці причини обумовлюють необхідність проведення відповідних досліджень з метою розкриття передумов та визначення ключових аспектів економічного розвитку вітчизняних транспортних компаній в умовах цифровізації.

Проблематика досліджень теоретичних основ розвитку транспорту України, в т.ч. економічного, в умовах цифровізації досить популярна, їй присвячена низка праць за авторством: В. Диканя [6], В. Куйбіди, О. Маковоз, О. Вишневського, І. Токмакової, О. Шраменко, В. Овчиннікової, Ю. Бараша, Т. Чаркіної, Б. Остапюка, В. Куприяновського [5], М. Гараєва, В. Компанієць [7] та ін. В цих роботах висвітлені узагальнюючі положення економічного розвитку суб'єктів господарювання, цифрової економіки, цифровізації транспорту, електронного врядування, впровадження штучного інтелекту. Разом з тим необхідні нові базові пропозиції, що визначають напрямки цифровізації транспортних компаній, які стануть першоосновою для забезпечення ефективності їх економічного розвитку, а це потребує узагальнення існуючих поглядів на природу кількісно-якісних змін та виокремлення змісту процесів цифрової трансформації у галузі.

Саме тому **метою статті** є виявлення основних трендів економічного розвитку транспортних компаній в умовах цифровізації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основна міжнародна тенденція – економічний розвиток внаслідок впровадження цифровізації в підприємстві, наразі досягає масштабного розміру та здійснює вплив на найбільші компанії світу, що будують бізнес-процеси на основі цифрових технологій. Українські транспортні компанії переводять свою діяльність на таку, що пов'язана із використанням цифрових бізнес-моделей. Така трансформація сприяє скороченню витрат часу, спрощенню обробки даних, доступності, безконтактних платежів, переходу до високотехнологічного виробництва. В економічно розвинених країнах світу, в т.ч. США, Китаї, країнах ЄС, частка цифрової економіки у ВВП щорічно зростає. Світовий індекс DESI (індекс цифрової економіки та суспільства – Digital Economy and Society Index) свідчить про збільшення людського капіталу в цифровій економіці та інтеграцію цифрових технологій в економічну діяльність (DESI, 2022 [1]). Аналіз впливу цифрових технологій свідчить про потенціал підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання завдяки можливості здійснення вибору оптимального управлінського рішення за рахунок введення та використання великих баз даних в єдину систему, запровадження ефективних бізнес-процесів з метою підвищення продуктивності основної діяльності. При цьому з'являються нові потреби, а саме у підвищенні кібербезпеки з метою зміцнення безпеки інформації та управлінських даних. Також відбуваються зміни в менеджменті транспортних компаній та у самому виробничому процесі, як наслідок спостерігається оптимізація обробки інформації.

Цифрові інновації швидкими темпами входять у діяльність суб'єктів господарювання. Такі темпи характерні і для транспортних компаній, передбачається, що вітчизняні транспортні засоби мають стати автономними і поєднаними в єдину систему, це сприятиме появі «розумного авто», «розумних залізниць» тощо, які дозволять підвищити ефективність перевезень і знизити енергоспоживання.

Транспортну галузь з легкістю можна віднести до одного із напрямів економічної діяльності, що найбільше піддається цифровізації. Тут звичайно можна виділити очевидні та поверхневі зміни сфері, а також зміни, які відбуваються безпосередньо в транспортній галузі. Для прикладу, інтелектуальні транспортні системи є основним трендом технологічного розвитку. У другому ж випадку цифровізація транспортної

сфери має на увазі зміну самих техніко-економічних основ виробництва. Для ефективного економічного розвитку підприємства, можна виділити чотири ключові напрями процесу цифровізації транспортної сфери: 1) цифровізація транспортної інфраструктури і логістичних ланцюгів; 2) роботизація виробничих процесів; 3) масштабна автоматизація, у тому числі управлінських процесів; 4) упровадження систем автопілоту (Абдюшева Д.Р. та ін., 2018 [5, с. 24]) (рис. 1).

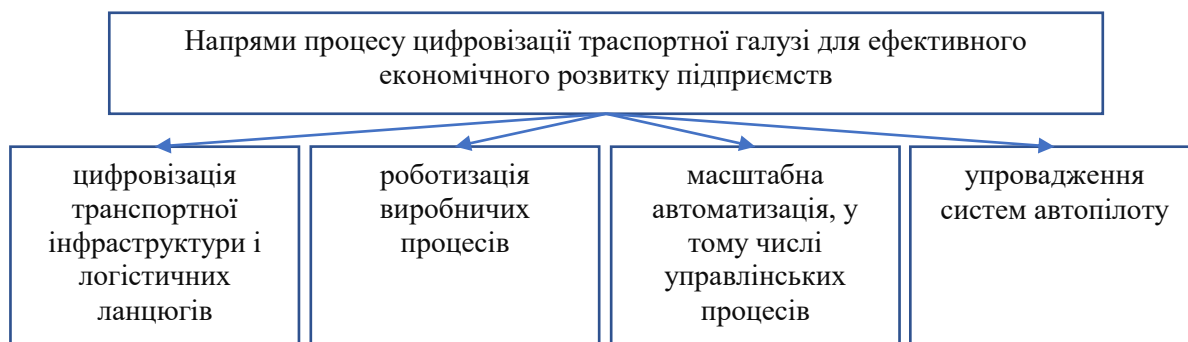

Рис. 1. Напрями цифровізації транспортної галузі

Джерело: складено авторами на основі [5]

Як наслідок, слід відмітити істотний інвестиційний потенціал в розвитку економіки на який впливає цифровізація та цифрові інновації. Використання цифрових платформ найбільшими конкурентоспроможними транспортними компаніями визначило їхній успіх та нову модель ведення бізнесу.

Перспективним напрямком автоматизації та оптимізації бізнес-процесів суб'єктів господарювання на транспорті є створення «цифрового двійника процесу надання транспортно-логістичних послуг» (MIU, WBG, 2018 [12]). Реалізація такого підходу передбачає цифровізацію процесу надання транспортно-логістичних послуг, тобто створення віртуального двійника підрозділів з урахуванням рухомого складу, що використовується, його розташування, врахування особливостей операцій, тощо. Активне використання інтернет-технологій визначає нові можливості для вивчення переваг споживачів і просування транспортно-логістичних послуг. Таким чином, перевагами цифровізації економічної діяльності також є автоматизація внутрішніх та зовнішніх бізнес-процесів, застосування нових методів залучення клієнтів, скорочення часу прийняття рішень і підвищення ступеня їх адекватності, що сприяє зниженню виробничих ризиків і зростання ефективності господарювання і реалізації транспортно-логістичних послуг [12].

Окрім перспектив та переваг застосування цифрових технологій в експлуатаційній діяльності транспортних компаній існують також проблеми і загрози. Адже співвідношення між природним інтелектом співробітників і штучним інтелектом не завжди носить позитивний характер, з точки зору сприяння збереженню та збільшенню першого, і адекватній оцінці меж застосування другого. Результатом цього в економіці є виникнення потреби у формуванні нового типу професійних компетенцій у сфері цифровізації транспорту. До нових компетенцій належать вміння і навички створення відповідних концептуальних моделей, ефективного використання існуючих цифрових платформ та формування нових. Проте з'являються проблеми через відсутність компетентних кадрів у вітчизняній транспортній сфері України, орієнтованих на цифрове перетворення транспортного бізнесу.

Підвищилася цінність «цифрового» знання за рахунок інформатизації. Зростає потреба у кількості працівників, яким необхідні знання не тільки в їх професійній галузі, але й в суміжних галузях. Підвищується роль постійного навчання та велика увага приділяється плану концепції мобільної освіти (Mobile Education), тільки постійне вдосконалення компетенцій (в тому числі цифрових і професійних) працівників транспортних компаній дозволить при всіх можливостях, які забезпечує цифровізація, нейтралізувати головну проблему – диференціацію доходів.

Для процесу цифрової трансформації економіки необхідним є спільна участь у цифрових процесах приватної сфери, державного сектору економіки і громадянського суспільства. Вагомою перевагою цифрової економіки перед традиційною є можливість автоматичного управління всією системою або ж окремими компонентами чи складовими системи, а також її масштабування без втрати результативності, що дає можливість підвищувати ефективність управління економікою на мікро- та макрорівнях. Тобто, цифрова економіка в якійсь мірі це – існуюча економіка – усі традиційні галузі та компанії (у т.ч. транспорт), які під впливом цифрової трансформації за рахунок технологічного розвитку змінюють свої виробничі та бізнес-процеси при цьому отримують нові можливості для підвищення продуктивності та ефективності бізнесу. Ініціатива з розвитку та співробітництва в галузі цифрової економіки країн G20 свідчить, що цифрова економіка є важелем прискорення глобального економічного розвитку, підвищення продуктивності виробництва, створення нових ринків і галузей.

Цифрова економіка відкриває багато нових можливостей для інклюзивного та сталого росту, а її розвиток неминуче призводить до значної трансформації ринку праці. Ця трансформація має комплексний характер та відбувається поступово із залученням в цифрову економіку дедалі більшої кількості традиційних секторів економіки.

Узагальнюючи вищезазначене, необхідно відмітити, що з точки зору економічного розвитку транспортних компаній, цифровізація має певні переваги. Проте також слід правильно оцінювати загрози через недоліки. Саме баланс позитивних і негативних явищ цифровізації зможе стати основою стійкого, ефективного та постійного економічного розвитку економічної діяльності на ринку транспортно-логістичних послуг.

Тому, на сьогодні цифровізація є процесом-лідером у транспортній галузі, який відбувається набагато швидше ніж всі попередні революції, а їхній кінцевий результат важко передбачити. Зосередитися можна на двох найбільш важливих складниках: з однієї сторони ефективно і правильно застосування цифрових технологій у транспортній галузі визначає рівень конкурентоспроможності будь-якого транспортного підприємства, а з іншої сторони – саме процеси цифровізації і є осередком та витокком високих ризиків, як в контексті економічного розвитку, так і в суспільному прогресі. Цілковито можна стверджувати, що підприємства, які ігнорують сучасні зміни і технології – ризикують покинути ринок.

Аргументований виклад потенційної наукової новизни результатів дослідження. По всьому світу частка традиційної економіки зменшується, а цифрової збільшується, надаючи могутні переваги для країн та бізнесу. За даними Всесвітнього економічного форуму, у 2015 році частка цифрової економіки у загальносвітовій економіці перевищила 20 % і стрімко зростає. Безпосередній ефект від комплексного розвитку цифрової економіки та цифрової інфраструктури становить 20 % ВВП протягом п'яти років. Важливо, що ROI інвестицій в цифрову трансформацію сягає 500 % (WBG, 2016 [3]). Цифрова економіка дозволяє створювати нові продукти, формувати

нові потреби, а швидкість і обсяг отримання інформації збільшуються з кожним днем. Такі процеси сприяють створенню і розвитку бізнесу, що заснований на нових технологічних рішеннях або бізнес-моделях, які не застосовувалися раніше.

На сьогоднішній день Україна перебуває на унікальному етапі розвитку в питанні цифровізації, коли є шанс зробити так званий «цифровий стрибок» у ключових сферах економіки. Перед транспортними компаніями як і більшістю підприємств в Україні постає задача інтеграції в загальний тренд. Адже український бізнес рухається до глобального світу, тому важливо не відбирати можливості входження до глобальної економіки. Потрібно почати використовувати відразу сучасні системи, минаючи кілька поколінь технологій. Все вищезазначене засвідчує, що змінюється світ в якому діють компанії і перед ними постає завдання щодо адаптації до цифрових трансформацій. Загальновизнаною технологією забезпечення адекватної реакції на розвиток і активне поширення по всьому світу інформаційних технологій є стратегічне управління їх розвитком, що дозволяє досягти ефективності економічної діяльності в довгостроковій перспективі.

Цифровізація супроводжується трансформацією господарських процесів: від роботизації виробництва благ (товарів і послуг) масового споживання до нових виробництв зі створення благ з індивідуальними характеристиками для кожного споживача. Згідно з оцінками експертів і аналітиків в області цифрової економіки, вже в найближчому п'ятилітті, більше половини товарів і послуг на споживчому і інвестиційному ринках будуть абсолютно або відносно «новими розумними» («розумне місто», «розумний будинок», «розумна залізниця», «розумна машина», «розумний одяг», тощо) (Фіщук В., 2017 [14]).

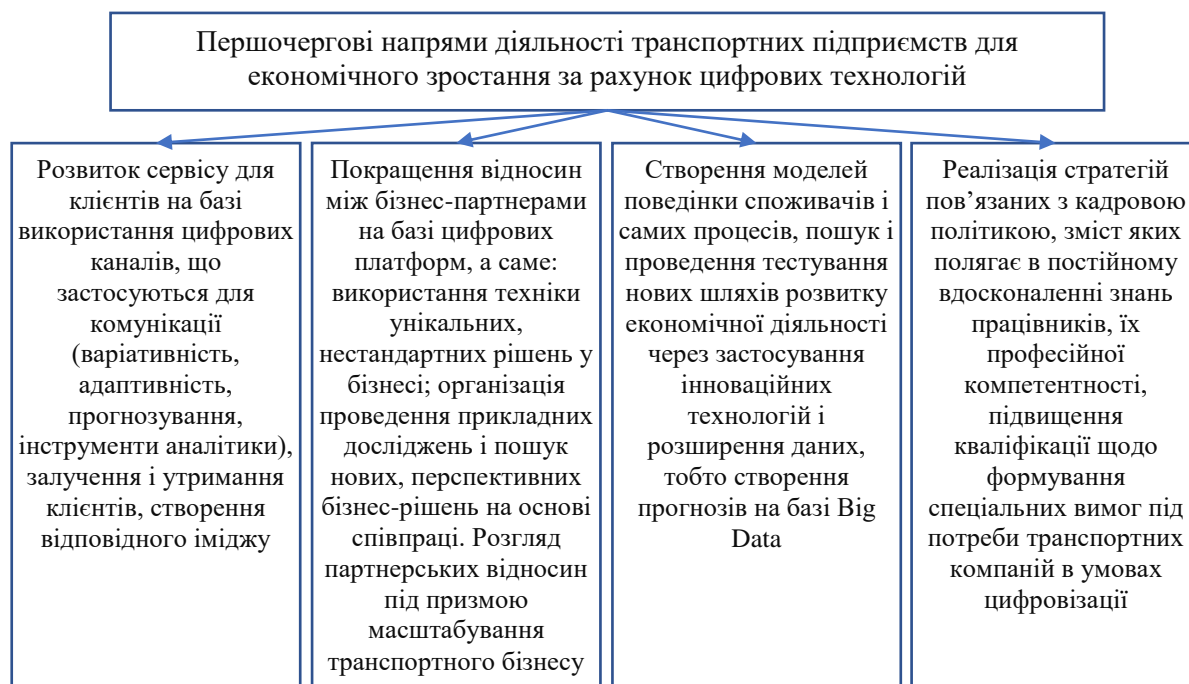
Майбутні дослідження мають бути сфокусовані на виявленні темпів і напрямів цифрової трансформації транспортних компаній, як основи ефективного економічного розвитку на довготривалу перспективу.

Висновки та пропозиції. Враховуючи зазначене, одними з початкових напрямів діяльності підприємств (у т.ч. транспортних), що в майбутньому будуть основою для економічного розвитку з використанням передових цифрових технологій, варто вважати: розвиток сервісу для клієнтів на базі використання цифрових каналів, що застосуються для комунікації (варіативність, адаптивність, прогнозування, інструменти аналітики), залучення і утримання клієнтів, створення відповідного іміджу, покращення відносин між бізнес-партнерами на базі цифрових платформ, а саме: використання техніки унікальних, нестандартних рішень у бізнесі; організація проведення прикладних досліджень і пошук нових, перспективних бізнес-рішень на базі співпраці, а також погляд на відносини між партнерами як на основу розширення транспортного бізнесу; створення моделей поведінки споживачів і самих процесів, пошук і проведення тестування нових шляхів розвитку економічної діяльності через застосування інноваційних технологій і розширення даних, тобто створення прогнозів на базі Big Data; реалізація стратегій пов'язаних з кадровою політикою, зміст яких полягає в постійному вдосконаленні знань працівників, їх професійної компетентності, підвищення кваліфікації щодо формування спеціальних вимог під потреби транспортних компаній в умовах цифровізації (рис. 2).

Підбиваючи підсумки дослідження, можна зробити висновок, що для забезпечення стратегічного управління економічним зростанням транспортних компаній України необхідно розробляти заходи направлені на використання тільки позитивних переваг цифровізації з мінімізацією негативних явищ. Забезпечити адекватну реакцію підприємств на розвиток і активне поширення по всьому світу нових інформаційних технологій допоможе стратегічне управління їх розвитком, що дозволить досягти

ефективності економічної діяльності в довгостроковій перспективі.

Цифрова епоха вже настала, і бізнес міняється швидше, ніж раніше, тому не можна відставати від тенденцій, які на даний момент формуються і набирають оберти, а це:

Рис. 2. Напрями діяльності транспортних компаній в контексті цифрових трансформацій

Джерело: розроблено авторами

великі дані, машинне навчання, штучний інтелект, нейронні мережі, інтернет речей та інші сучасні інструменти, що ґрунтуються на використанні цифрових технологій.

За таких умов підтримка конкурентоспроможності транспортних компаній вимагає постійної модернізації, адаптації і розвитку на принципах перетворень та цифровізації, причому ефективність даних процесів забезпечується адекватною системою економічного розвитку та управління, компоненти яких повинні містити систему стратегічного аналізу і оцінки впливу факторів цифровізації, формування цифрових альтернатив розвитку продуктів і послуг, виявлення і постановку стратегічних цілей і визначення інструментів з урахуванням ключових напрямків цифровізації.

Отже, рівень конкурентоспроможності будь-якої компанії, у т.ч. транспортної, визначає ефективне використання цифрових технологій. Якщо, компанія ігноруватиме сучасні зміни і розвиток, є загроза покинути сучасний ринок. Але з іншої сторони, саме цифровізація є джерелом підвищених ризиків як в розумінні суспільного прогресу, так і в розумінні економічного розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Digital Economy and Society Index (DESI) 2022. Thematic chapters. European Commission, 2022. 88 p. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>.

2. Digital Vortex 2021. Digital Disruption in a COVID World. IMD Switzerland, 2021. 24 p.
3. World Development Report 2016: Digital Dividends. International Bank for Reconstruction and Development, World Bank Group, 2016, 359 p. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2016>
4. World Employment and Social Outlook Trends 2021. International Labour Office. Geneva: ILO, 2021. 164 p.
5. Абдюшева Д.Р., Меренков А.О., Степанов А.А. Условия построения маркетинговой системы «цифрового» транспорта и логистики в управлении конкурентоспособностью. Управление. 2018. № 3. С. 21–27.
6. Дикань В.Л. Стратегічне управління: навчальний посібник. / В.Л. Дикань, В.О. Зубенко, О.В. Маковоз, І.В. Токмакова, О.В. Шраменко. К.: «Центр учбової літератури», 2013.
7. Компанієць В. В. Развитие и будущее экономики на основе цифровых технологий: критическое осмысление. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2018. № 61.
8. Компанієць В.В. Концептуальный анализ перспектив цифровизации экономики и железнодорожного транспорта. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2018. № 62. С. 197-200.
9. Кубів С. Цифрова економіка. Про нові можливості для України. URL: <https://nv.ua/ukr/opinion/kubiv/tsifrova-ekonomika-pro-novimozhливosti-dlja-ukrajini-2282520.html>
10. Морозова К. Логістика в умовах карантину: чи є шанс на відновлення. ЕВА, 21 травня 2020 р. URL: <https://eba.com.ua/logistyka-v-umovah-karantynu-chy-ye-shans-na-vidnovlennya/>
11. Семячков К. А. Цифровая экономика и ее роль в управлении современными социальноэкономическими отношениями. Соврем. технологии управления.- 2017. - № 8 (80). - Ст. № 8001. URL: <http://sovman.ru/article/8001>.
12. Стратегія сталого логістики та План дій для України Проект для розгляду. Міністерство інфраструктури України, World Bank Group, 2018. 88 p. URL: <https://mtu.gov.ua/files/Logistics.pdf>
13. Україна 2030 – країна з розвинутою цифровою економікою. Український інститут майбутнього [Фіщук В., Матюшко В., Чернів Є., Юрчак О., Лаврик Я., Амелін А.], 2019. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>
14. Фіщук В. Цифрова економіка – це реально. Бізнес, 18 квітня 2017 р. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/tsifrova-ekonomika-tse-realno-1001102.html>

REFERENCES

1. Digital Economy and Society Index (DESI) 2022 (2022), Thematic chapters. European Commission. 88 p., available at: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>
2. Digital Vortex 2021. (2021), Digital Disruption in a COVID World. IMD Switzerland, 2021. 24 p.
3. World Development Report 2016 (2016), Digital Dividends. International Bank for Reconstruction and Development, World Bank Group, pp. 359, available at: <https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2016>
4. World Employment and Social Outlook Trends 2021 (2021). International Labor Office. Geneva: ILO. 164 p.
5. Abdyusheva, D.R., Merenkov, A.O., Stepanov, A.A. (2018), Conditions for building a marketing system of "digital" transport and logistics in managing competitiveness. Administration. vol. 3. P. 21–27.
6. Dykan, V.L., Zubenko, V.O., Makovoz, O.V., Tokmakova, I.V., Shramenko O.V. (2013), Strategic management: a study guide. K.: "Center for educational literature".
7. Kompaniets, V.V. (2018), Development and future of economics based on digital technologies: critical thinking. Bulletin of the economy of transport and industry. vol. 61.
8. Kompaniets, V.V. (2018), Conceptual analysis of prospects for digitization of the economy and railway transport. Bulletin of the Transport and Industry Economy. vol. 62. pp. 197-200.
9. Kubiv, S. Digital economy. About new opportunities for Ukraine, available at: <https://nv.ua/ukr/opinion/kubiv/tsifrova-ekonomika-pro-novimozhливosti-dlja-ukrajini-2282520.html>
10. Morozova, K. (2020), Logistics in quarantine conditions: is there a chance for recovery. EBA, May 21, available at: <https://eba.com.ua/logistyka-v-umovah-karantynu-chy-ye-shans-na-vidnovlennya/>
11. Semyachkov, K.A. (2017), Digital economy and its role in the management of modern social and economic relations. Sovrem. management technologies. vol. 8 (80), available at: <http://sovman.ru/article/8001>. (Accessed 17 March 2023).
12. Sustainable Logistics Strategy and Action Plan for Ukraine Draft for consideration. (2018), Ministry of Infrastructure of Ukraine, World Bank Group, 88, available at: <https://mtu.gov.ua/files/Logistics.pdf>
13. Ukraine 2030 – a country with a developed digital economy (2019), Ukrainian Institute of the Future [Fischuk V., Matyushko V., Chernev E., Yurchak O., Lavryk Ya., Amelin A.], available at: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-forovolotoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>.
14. Fishchuk, V. (2017), The digital economy is real. Business, April 18, 2017, available at: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/tsifrova-ekonomika-tse-realno-1001102.html>

*Viktoriia Yanovska, Doctor of economics, professor
(Head of the Department of Economics, Marketing and Business Administration, State University of Infrastructure and Technologies)*

*Andrii Medyna
(recipient of the third (educational and scientific) level of higher education, State University of Infrastructure and Technologies)*

COMPANIES IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION

The article presents the results of research on the peculiarities of economic development in the transportation industry under the influence of digitalization. Digitalization is regarded as a transformative process that reshapes the global economy through sustained technological advancements, leading to digital transformations. These transformations encompass advancements in data analytics, cloud computing, artificial intelligence, and mobile devices. Leveraging the vast digital capabilities for information transmission, storage, and processing lays the groundwork for a new technological paradigm. Consequently, changes in the technological landscape bring about transformations in socio-economic systems, particularly in their institutional, social, and economic components, as well as the relationships among various stakeholders within the digital environment. Such transformations give rise to a new type of economy, known as the digital economy, and shape the context and direction of development for companies in the transportation and logistics sector.

The active involvement of all stakeholders in the digitalization process amplifies the pace and magnitude of changes in the interests and demands of companies operating in the contemporary market of transportation and logistics services. Companies encounter significant challenges, and timely adaptation through the integration of digital tools and the digital transformation of traditional business models enables them to gain a competitive edge and sustain their established positions in national and global transportation service markets. The close relationship between economic development and digitalization is becoming a crucial prerequisite for the growth of national and global economies in the near future. In addition to the direct productivity gains achieved by companies, including transportation firms, through the utilization of digital technologies, there exists a chain of indirect benefits associated with digitalization. These benefits encompass the creation of new goods and services, the emergence of new consumer demand, the attainment of new levels of quality and value, with time-saving being a notable characteristic.

Keywords: economic development, digitalization, transformation, digital technologies, economic development of transport enterprises.

Стаття прийнята до друку 15 травня 2023 року